

Rahoituslaskelman laatiminen (KILA 30.1.2007)

Rahoituslaskelman keskeisenä tavoitteena on antaa tilinpäätöksen lukijalle informaatiota sen arvioimiseksi, miten kirjanpitovelvollinen on aikaansaanut rahavirtaa ja mihin se on sitä käyttänyt. Rahoituslaskelmaa voidaan käyttää myös yritysten välisessä vertailussa, koska laskelmassa on eliminoitu erilaisten arvostus- ja jaksotusratkaisujen vaikutus. Lisäksi sen avulla voidaan arvioida yrityksen taloudellisen tilanteen muutoksia ja ennustaa tulevia rahavirtoja.

Yleisohjeen lähtökohtana on ohjata kirjanpitovelvollista laatimaan rahoituslaskelma maksuperusteisesti siten, että se kuvaa liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoja olennaisuuden periaatetta noudattaen.

Laatimisvelvollisuus

Rahoituslaskelman laatimisvelvollisuus on julkisilla osakeyhtiöillä sekä yksityisillä osakeyhtiöillä ja konserneilla, joilla ylittyy vähintään kaksi seuraavista kriteereistä:

- 1) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7,3 milj. €
- 2) taseen loppusumma 3,65 milj. €
- 3) palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä

Sisältö

Rahoituslaskelma täydentää tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen informaatiota rahoituksen osalta, osana tilinpäätöstä. Sen on annettava selvitys varojen hankinnasta sekä niiden käytöstä tilikauden aikana.

Rahoituslaskelmasta tulee ilmetä:

- 1) liiketoiminnan rahavirta, joka osoittaa kuinka paljon kirjanpitovelvollinen on pystynyt tilikauden aikana tuottamaan liiketoiminnallaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta. Liiketoiminnan rahavirtaan lasketaan yrityksen liikevaihtoa tuottava toiminta, siihen liittyvät menot sekä kaikki ne erät, jotka eivät ole investointitoimintaa tai rahoitusta.
- 2) investointien rahavirrat, jotka osoittavat rahavirtojen käytön, jonka kirjanpitovelvollinen on toteuttanut tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. Niitä ovat mm. pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten hankinnasta suoritettavat maksut sekä niiden myynnistä tai muusta luovuttamisesta saadut maksut. Investointien rahavirtaa ovat yrityksen käyttöomaisuuden myyntitulot ja hankinnat eli investoinnit. Investoinneilla tarkoitetaan kassaperusteisia investointeja, jolloin esimerkiksi vielä velkoihin sisältyvät hankinnat tulisi vähentää suoriteperusteisista käyttöomaisuuden lisäyksistä. Investoinnit ja myynnit tulee ilmoittaa erikseen. Käyttöomaisuuden myyntivoitot, jotka tuloslaskelmassa yleensä siirtyvät lii-

ketoiminnan muihin tuottoihin tai poikkeustapauksessa satunnaisiin eriin, esitetään rahavirtalaskelmassa osana käyttöomaisuuden myyntituloja. Investointien rahavirrassa esitetään myös pysyviin vastaaviin luettavien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Saadut investointiavustukset ja avustuksella rahoitettujen investointien hankintamenot sekä saadut korot ja osingot ovat investointien rahavirtoja.

- 3) Rahoituksen rahavirrat osoittavat oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Tilikaudella nostetut lainat ja suoritettavat lyhennykset esitetään erikseen osana rahoituksen rahavirtaa. Satunnaiset erät raportoidaan joko liiketoiminnan, investointien tai rahoituksen rahavirrassa erän luonteesta riippuen.

Rahoituslaskelman muoto

On olemassa kaksi vaihtoehtoista laskelman esittämistapaa:

- 1) Suorassa rahoituslaskelmassa liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat ilmoitetaan lähtökohtaisesti bruttomääräisinä. Tuloslaskelma, tase ja liitetiedot eivät yleensä sisällä kaikkea suoran rahoituslaskelman laatimisessa tarvittavaa tietoa, vaan tiedot voidaan kerätä esim. kirjanpidon pääkirjatileiltä tai tekemällä oikaisuja tuloslaskelman eriin. Tämä on Kirjanpitolausokunnan suosittama esitystapa informatiivisuutensa vuoksi.
- 2) Epäsuora rahoituslaskelma lähtee tuloslaskelman välituloksesta (voitto / tappio ennen satunnaisia eriä), johon tehdään oikaisuja liiketoiminnan rahavirran selvittämiseksi nettona. Se eroaa suorasta rahoituslaskelmasta ainoastaan liiketoiminnan rahavirran osalta.

Yleisohjeessa on esitetty esimerkinomaiset mallit molemmista laskelmatyypeistä.

Konsernin rahoituslaskelma voidaan laatia joko konsernituloslaskelman ja taseen sekä niitä täydentävien tietojen perusteella tai yksittäisten konserniyritysten rahoituslaskelmien yhdistelmänä, johon tehdään tarvittaessa eliminoinnit konsernin sisäisten rahavirtojen vähentämiseksi. Muun muassa seuraavat erät tulee eliminoida: laskennallisten verojen muutos, osuus osakkuusyritysten tuloksesta, kohdistetun konserniaktiivan tai konserniliikkeen poistot, kohdistetun konsernipassiivan tai konsernireservin tuloutus, vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta.

Yleisohje löytyy Kirjanpitolausokunnan sivuilta:

<http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/all/C317758065730280C22573D60051B817?openDocument>